

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Lucií Gavendovou ve věci

žalobce: **V.B.**
st. přísl. Ukrajina
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty,
Vyšní Lhoty 234, 739 21 Vyšní Lhoty,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze 7. 5. 2026, č. j. OAM-1443/BA-BA01-VL15-PZ2-ZZC-2025, ve věci zajištění v zařízení pro zajištění cizinců,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 7. 5. 2026, č. j. OAM-1443/BA-BA01-VL15-PZ2-ZZC-2025, **se zrušuje.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím o prodloužení doby trvání zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 7. 5. 2026, č. j. OAM-1443/BA-BA01-VL15-PZ2-ZZC-2025 (dále jen „napadené rozhodnutí“), rozhodl tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

Sb., o azylu, (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu dobu trvání zajištění stanovil do 17. 6. 2026. Žalobce proti napadenému rozhodnutí brojil žalobou, ve které navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Žalobce byl dne 15. 12. 2025 kontrolován hlídkou Policie ČR, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort na adrese V. 56, P., kdy nepředložil ke kontrole cestovní ani žádný jiný doklad totožnosti. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje ze dne 16. 12. 2025, č. j. KRPP-172726-7/ČJ-2025-030022, byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999, o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění, a to na dobu 60 dnů.
3. Do protokolu o podání vysvětlení ze dne 15. 12. 2025 uvedl, že je ukrajinské státní příslušnosti, nemá cestovní doklad, doručovací adresu uvedl na Ukrajině ve městě Charkov, Charkovská oblast. Popsal, že z Ukrajiny naposledy odcestoval v roce 2021, kdy tam byl na dovolené, jinak od roku 2019 pobývá v ČR na zaměstnaneckou kartu. Uvedl, že v roce 2023 žádal o prodloužení, ale karta mu nebyla prodloužena, protože nedodal nějaké dokumenty a poté zde pobýval na vízum strpění, které měl dle svých slov platné do roku 2026. Sdělil, že 2x ukradl jídlo a jiné věci, jelikož byl bez práce, a byl chycen a odsouzen. Trestní příkaz převzal pouze jednou, a to letos v září osobně na Městské policii v Plzni. Sdělil, že čekal na předvolání jako v prvním případě, a pak si chtěl vydělat nějaké peníze a odjet do Polska. Uvedl, že asi půl roku bydlí na adrese X, byt č. X v X, u kamaráda J., který ho vzal k sobě do bytu. Sdělil, že nemá klíče od bytu, kamarádovi nic neplatí a je tam většinou, když je tam i on. Na dotaz, kde získává peníze na živobytí, sdělil, že se o něj stará J., platí mu jídlo, vzal ho do nemocnice, když měl zánět v ruce, své peníze ale nemá a chtěl by si najít brigádu na stavbě. Ohledně cestovního dokladu sdělil, že mu v dubnu 2025 ve vlaku ukradli celou tašku, kde měl i cestovní pas, hlásit to nikde nebyl, protože byl v té době psychicky na dně a nic řešit nechtěl. Sdělil, že volal na ambasádu v Praze, ale tam mu sdělili, že musí jet na Ukrajinu. Na Ukrajině má dceru, syna, rodiče a bratra a 2x do měsíce je s nimi v telefonickém kontaktu. Společnou domácnost s občanem EU nesdílí, nenachází se zde ani nikdo z jeho rodiny, nemá zde žádný majetek, závazky, pohledávky ani jiné vazby. O mezinárodní ochranu v ČR ani jinde v EU nežádal. Uvedl, že by se chtěl vrátit domů, ale v současné době se tam nechce vrátit kvůli válce a myslí si, že bude na hranicích hned odveden. Na dotaz, do jakého státu by vycestoval, když mu bylo uloženo soudní vyhoštění uvedl, že by odjel do Polska. Žalobce uvedl, že je zdravý a neužívá žádné léky.
4. Dne 20. 12. 2025 žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany.
5. Ve správním spise se nachází opis z evidence rejstříku trestů žalobce (zpracován ke dni 23. 12. 2025), ze kterého plynou dva záznamy. Prvně Okresní soud Plzeň – město shledal žalobce trestním příkazem ze dne 6. 5. 2025, sp. zn. 32 T 39/2025, vinným ze spáchání přečinů krádeže dle § 205 odst. 1 písm. c) a výtržnictví dle § 358 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „trestní zákoník“), za což byl žalobci uložen podmíněný trest odnětí svobody v délce 8 měsíců, se zkušební dobou v délce jednoho roku. Druhý záznam vypovídá o tom, že Okresní soud Plzeň – město trestním příkazem ze dne 25. 8. 2025, sp.

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

zn. 32 T 48/2025, shledal žalobce vinným z přečinu krádeže dle § 205 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku ve stadiu pokusu dle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a z přečinu porušování domovní svobody dle § 178 odst. 1, 2 trestního zákoníku. Trest uložený žalobci trestním příkazem ze dne 6. 5. 2025, sp. zn. 32 T 39/2025, byl zrušen a žalobci byl uložen souhrnný podmíněný trest odnětí svobody v délce 12 měsíců, se zkušební dobou v délce 18 měsíců, trest vyhoštění na 36 měsíců a trest propadnutí věci.

6. Rozhodnutím o zajištění v zařízení pro zajištění cizinců ze dne 31. 12. 2025, č. j. OAM-1443/BA-BA01-BA06-Z-2025, žalovaný zajistil žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu v zařízení pro zajištění cizinců a rozhodl, že ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 8. 4. 2026.
7. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany dne 14. 1. 2026 žalobce nad rámec uvedeného sdělil, že důvodem přicestování do ČR bylo, že na Ukrajině se mu zhroutil byznys, kdy na Ukrajině měl firmu Světlo zabývající se velkoobchodem s osvětlovací technikou. V ČR si chtěl jako zaměstnanec vydělat peníze, od roku 2019 zde pracoval v betonárce. Původně zde měl vízum na 2 roky, následně mu bylo na základě žádosti opět vydáno na 2 roky, tj. asi do roku 2023. Poté podal znovu žádost a dostal odpověď s výzvou k dostavení se a doplnění dokumentů, avšak tuto si vyzvedl se zpožděním až v lednu 2024, jelikož mu byla zaslána do poštovní schránky na ubytovně. Z důvodu zmeškání lhůty k doplnění informací bylo řízení o dalším pracovním vízu zastaveno a žalobce byl následně na počátku roku 2024 z betonárky propuštěn. V březnu 2024 obdržel žalobce vízum strpení na rok do roku 2025, které poté prodloužil do roku 2026. Po uložení soudního vyhoštění z ČR nevycestoval z důvodu špatného psychického stavu, částečně zde chtěl zůstat. Důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je válka na Ukrajině, kdy se po návratu do vlasti obává povolání do války. O mezinárodní ochranu dříve nežádal, jelikož nevěděl, že je zde taková možnost.
8. Rozhodnutím ze dne 19. 2. 2026, č. j. OAM-1443/BA-BA01-K01-2025, které bylo žalobci doručeno dne 26. 2. 2026, rozhodl žalovaný o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 12. 3. 2026 žalobu, o níž zdejší soud v řízení vedeném pod sp. zn. 63 Az 16/2026 rozhodl dne 11. 5. 2026 rozsudkem tak, že ji zamítl. Rozsudek dosud nenabyl právní moci.
9. Součástí správního spisu je žádost žalobce o posouzení důvodu zajištění dle § 46a odst. 10 zákona o azylu ze dne 25. 3. 2026, v níž žalobce po vylicení skutkových okolností jeho případu žádal o posouzení trvání důvodů zajištění a navrhoval své přemístění do pobytového střediska. O žádosti žalobce rozhodl žalovaný rozhodnutím č. j. OAM-1443/BA-BA01-VL15-PŘZ-2025 ze dne 2. 4. 2026 o nepropuštění ze zařízení pro zajištění cizinců, žádosti žalobce tak nevyhověl. Proti uvedenému rozhodnutí žalobce nikterak nebrojil
10. Dne 2. 4. 2026 žalovaný vydal rozhodnutí č.j. OAM-1443/BA-BA01-VL15-PZ-2025, jímž rozhodl o prodloužení zajištění tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců. Ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu dobu trvání zajištění stanovil do 16. 5. 2025. Proti uvedenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou, o které bylo rozhodnuto rozsudkem zdejšího soudu ze dne 29. 4. 2026, č.j. 63 Az 22-2026-16 tak, že žalobu zamítl. Rozsudek nabyl právní moci dne 11. 5. 2026.

11. Dne 7. 5. 2026 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž rozhodl opětovně o prodloužení zajištění tak, že je žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, kdy doba zajištění byla stanovena do 17. 6. 2026. V napadeném rozhodnutí žalovaný opětovně posoudil nutnost ponechání žalobce v zajištění, přičemž shledal, že na důvodech zajištění uvedených v jeho rozhodnutí č.j. OAM-1443/BA-BA01-BA03-Z-2025 ze dne 31. 12. 2025, resp. rozhodnutí o prodloužení zajištění č.j. OAM-1443/BA-BA01-VL15-PZ-2025 ze dne 2. 4. 2026, se nic nezměnilo a je zřejmé, že by propuštěním žalobce ze zajištění byla ohrožena realizace rozhodnutí správního orgánu o žádosti žalobce ve věci mezinárodní ochrany, a to zejména následné vycestování žalobce z ČR. Žalovaný akcentoval, že žalobce se nachází v Evidenci nežádoucích osob (dále jen ENO) od 27. 8. 2025 do 24. 9. 2028. Okresním soudem Plzeň-město mu byl dne 25. 8. 2025 uložen trest vyhoštění z území ČR na dobu 3 let, nadto je žalobce dle § 54 odst. 2 zákona o azylu povinen do 30 dnů ode dne pravomocného ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany vycestovat. Žalobce pobýval v ČR na základě zaměstnanecké karty, která mu nebyla prodloužena, poté na základě víza strpění, které mu bylo dne 2. 10. 2025 ukončeno. Svého neoprávněného pobytu si musel být vědom, když osobně převzal výzvu k vycestování, neučinil však žádné kroky k legalizaci svého pobytu a pokud by nebyl kontrolován a zadržen policejní hlídkou, zjevně by ve svém nelegálním pobytu pokračoval. Ačkoli měl vycestovat ve lhůtě 7 dnů od právní moci trestního příkazu, pro své vycestování žádné kroky nepodnikl a otázku svého následného neoprávněného pobytu nijak neřešil. Uvedl, že měl v úmyslu najít si brigádu na stavbě, pravděpodobně tak kromě nelegálního pobytu chtěl rovněž vykonávat na území ČR nelegální pracovní aktivity. Žalobce je veden v SIS jako státní příslušník třetí země, kterému byl odepřen vstup a pobyt na území členských států EU s platností do 25. 9. 2028, a to na základě údaje zadaného ČR. Před svým zajištěním žalobce v ČR ani jinde v EU nežádal o mezinárodní ochranu, přestože mu v tom objektivně nic nebránilo. Žalobce byl v ČR dvakrát pravomocně odsouzen za trestnou činnost, kdy mu byl následně i uložen trest vyhoštění z území ČR na dobu 3 let. Nedisponuje cestovním dokladem, kdy mu byl dle jeho tvrzení v dubnu 2025 ukraden batoh s doklady. Odcizení dokladu nikde nehlásil a nepokusil si zajistit náhradní cestovní doklad. Ve vztahu ke státním orgánům nebo bezpečnostním složkám země jeho původu neuvedl žádné objektivní překážky, sdělil, že je ohrožen na životě z důvodu války. Na území ČR nemá žádné rodinné ani jiné vazby, jeho dcera a syn včetně rodičů žijí na Ukrajině, nemá tedy žádnou motivaci zde zůstat pro potřeby řízení o udělení mezinárodní ochrany. Dle svých slov bydlí žalobce asi půl roku na adrese X, a to s kamarádem J., od bytu nemá žádné klíče a za byt mu nic neplatí. Na území ČR tak není kontaktní, není možné mu kamkoliv cokoliv doručovat nebo ověřit jeho adresu. Žalovaný konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu podal žalobce pouze ve snaze vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet. Propuštěním žalobce ze zajištění by byl ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, kdy s ohledem na absenci jakýchkoliv vazeb v ČR, absenci dokladů, nelegální pobyt, nerespektování soudního vyhoštění, spáchání trestné činnosti spáchání trestné činnosti a dosavadní jednání vůči správnímu orgánu a jeho povinností účastníka správního řízení, nelze očekávat jeho součinnost v průběhu aktuálního řízení o mezinárodní ochraně bez nutnosti omezení jeho osobní svobody, proto žalovaný shledal naplnění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný dále zkonstatoval nemožnost uložit žalobci zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, když tento na území ČR nemá žádné rodinné vazby, stále nemá

uspokojivou finanční situaci ani žádnou platnou a kontaktní adresu, která by mohla být přijata jako záruka toho, že se na ni žalobce bude skutečně zdržovat a správnímu orgánu bude poskytovat potřebnou součinnost. Závěrem žalovaný odůvodnil délku zajištění. Vzal v této souvislosti v úvahu, že podle § 32 odst. 6 zákona o azylu je krajský soud povinen žalobu žadatele zajištěného v zařízení pro zajištění cizinců proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany projednat a rozhodnout přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy podaná žaloba bude prostá vad a bude mít všechny náležitosti. Vzhledem k tomu, že od podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného dne 2. 3. 2026 nezbývá z maximální délky soudního řízení již žádný den, avšak soud o žalobě i přes svou zákonem stanovenou povinnost stále nerozhodl, správní orgán prodloužil délku zajištění o 32 dnů, tedy do maximální možné délky 180 dnů, kterou mu zákon umožňuje, tj. do 17. 6. 2026.

III. Žaloba

12. Žalobce v žalobě namítá nesplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a to konkrétně podmínku účelovosti žádosti. Mezinárodní ochranu žádá z důvodu obav z narukování v případě, kdy by se musel vrátit na Ukrajinu. Nechce se bojů účastnit, je to proti jeho svědomí. Je přesvědčen, že by jej státní orgány zachytily už na hranicích Ukrajiny a byl by ihned poslán do války. Bojí se, že by jej příslušníci odvodových orgánů mučili nebo rovnou zabili. Nemá finanční prostředky na to, aby se z této povinnosti „vykoupil“ a dostal se tak ke své rodině. V zemi by se musel skrývat před odvodovými orgány, nemohl by zde najít práci, aby pomohl svému otci, který je na tom zdravotně špatně. Proti rozhodnutí ve věci žádosti o mezinárodní ochranu podal žalobu a trvá na těchto důvodech, nejedná se tak o účelovou žádost o mezinárodní ochranu.
13. Žalobce má nadále zajištěno ubytování na soukromé adrese X, má tak dlouhodobě zajištěnou adresu, na které může pobývat a má zde přátele, konkrétně kamaráda J., který mu po celou dobu pomáhá. Žalovanému taktéž nic nebrání v přemístění žalobce do pobytového střediska, kdy žalobce je uvědoměn o volném režimu, kterého však nemá zájem zneužívat, ať již bude přemístěn na soukromou adresu či do pobytového střediska. Žalobce má za to, že jsou dány důvody, aby bylo využito zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, kdy žalovaný se nemožností uložit tato opatření nezabýval řádně, důvody byly formalisticky přepsány a úvaha žalovaného je formalistická a nepřezkoumatelná, žalovaný odkazuje na shodné důvody, které již byly uvedeny v rozhodnutí o zajištění a jeho prodloužení. Současným stavem žalobce se žalovaný vůbec nezabýval. Žalobce v zajištění nemá žádné kázeňské problémy, naopak opakovaným prodlužováním zajištění se zhoršil jeho zdravotní stav po psychické stránce. Žalobce dále poukazuje na mimořádnost institutu zajištění cizince a na to, že jej nelze trestat za to, že jeho žaloba ve věci mezinárodní ochrany u Krajského soudu není pravomocně ukončena. Žalobce rovněž prohlašuje, že nehodlá páchat na území České republiky trestnou ani jinou protiprávní činnost a nehodlá jakýmkoliv jiným způsobem narušovat veřejný pořádek.
14. Žalobce z výše uvedených důvodů navrhoval, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil.
15. Současně s podáním žaloby žalobce podal i žádost o přiznání odkladného účinku žaloby. Svou žádost odůvodnil tím, že nedošlo-li by k pozastavení účinků napadeného rozhodnutí, jeho následky by pro žalobce znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním

odkladného účinku môže vzniknúť jiným osobám. Žalobce má zároveň za to, že priznání odkladného účinku žaloby není v rozporu s důležitým veřejným zájmem a újma, která by mohla vzniknout jiným osobám, by byla menší než újma hrozící žalobci, resp. žalobce má za to, že žádné jiné osobě v důsledku priznání odkladného účinku žalobě újma nehrozí.

IV. Vyjádření žalovaného

16. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že je z napadeného rozhodnutí jasně seznatelné, z jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Žalovaný ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů shledal naplnění podmínek pro zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců, a v plném rozsahu odkázal na napadené rozhodnutí a spisový materiál.
17. Žalovanému je ze soudobé judikatury Nejvyššího správního soudu známo, že naplnění podmínky zajištění je při prodloužení zajištění nutno znovu vždy zvážit, a že význam zajištění je nutno měnit v závislostech na skutečnostech, které vyjdou najevo. Žalovaný uvádí, že posoudil vše a uvedl konkrétní důvod, pro který se nadále domnívá, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a to s přihlédnutím ke zjištěním učiněným v průběhu řízení o mezinárodní ochranu. Žalovaný uvedl, že vycházel ze zmíněných kritérií a má za to, že u žalobce nelze aplikovat mírnější opatření, jelikož zde není předpoklad, že by dodržoval zvláštní opatření a existuje důvodná obava, že se bude vyhýbat součinnosti v řízení o správním vyhoštění.
18. Podle názoru žalovaného nebylo žalobou zpochybněno jeho rozhodnutí ve věci, proto navrhoval, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V. Posouzení věci soudem

19. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
20. S ohledem na skutečnost, že žádný z účastníků nepožádal o nařízení jednání a soud nepovažoval nařízení jednání za nezbytné, rozhodl o žalobě bez jednání (§ 46a odst. 8 zákona o azylu).
21. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě rozhodl krajský soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 46a odst. 8 zákona o azylu.
22. Žaloba je důvodná.
23. Krajský soud úvodem odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 10. 2025, č. j. 9 Azs 147/2025–26, ve kterém Nejvyšší správní soud vyslovil, že je-li doba trvání zajištění *„dalším rozhodnutím prodloužena, pak je ode dne následujícího po posledním dni původně stanovené doby zajištění právě toto rozhodnutí základem, který umožňuje následné omezení osobní svobody. To ale znamená, že samotné musí dostát všem požadavkům kladeným*

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

na takovéto správní rozhodnutí, včetně požadavku na řádné odůvodnění splnění zákonných podmínek zajištění“. Na rozhodnutí o prodloužení zajištění je tak třeba klást stejné nároky jako na rozhodnutí o zajištění, protože musí samostatně obstát. Žalovaný měl povinnost se v rozhodnutí o prodloužení zajištění zabývat individuálními okolnostmi případu, zohlednit všechny podklady ze správního spisu, které měl k dispozici. Dále měl učinit přezkoumatelnou úvahu o tom, z jakého důvodu je třeba zajištění prodloužit a podrobně popsat, jak dospěl k délce doby prodloužení. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí těmito individualizovanými úvahami nedisponuje.

24. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou žalobce ohledně nenaplnění podmínky účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu, kdy žalobce akcentoval strach z narukování a násilí ze strany příslušníků odvodových orgánů v případě jeho návratu na Ukrajinu, uváděl, že nechce bojovat ve válce a je to proti jeho svědomí. Ve vztahu k vznesené námitce se proto Krajský soud zaměřil na závěr o účelovosti žádosti s ohledem na skutečnost, že zemí původu žalobce je Ukrajina, kde již více než 4 roky probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt.
25. V nyní posuzované věci žalovaný zajistil žalobce z důvodu uvedeného v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení zákona o azylu může ministerstvo *v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*
26. Judikatura Nejvyššího správního soudu při výkladu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu předpokládá, že *zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu má [...] za cíl znemožnit zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění (typicky útekem a přerušením kontaktu s orgány veřejné správy)* (srov. rozsudek ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016 48). Případně uvádí, že účelem § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je *zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během tohoto řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu* (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 Azs 284/2016 35, ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017 31, usnesení ze dne 25. 4. 2024, č. j. 9 Azs 55/2024 51). Aniž by tak byl předjímán výsledek řízení o mezinárodní ochraně, jedná se o preventivní opatření, které má zabezpečit nejen účast žadatele v řízení o mezinárodní ochraně, ale také zabezpečit jeho dostupnost pro výkon rozhodnutí o vyhoštění pro případ, že by se toto rozhodnutí stalo vykonatelným v důsledku negativního výsledku řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016–48 ze dne 28. 6. 2017).
27. Žalobce během správního řízení žalobce uváděl, že se na Ukrajinu nechce vrátit kvůli válce a bojí se, že bude po svém návratu na hranicích hned odveden a povolán do války. Žalovaný se tímto tvrzením žalobce v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval.
28. Nejvyšší správní soud od počátku války Ukrajině konstantně zohledňoval bezpečnostní situaci tam panující, kdy např. judikoval, že *„invaze ozbrojených sil Ruské federace na*

Ukrajinu, zahájená dne 24. 2. 2022, je takovou výjimečnou skutečností, k níž ve věci správního vyhoštění cizince na Ukrajinu přihlédne krajský soud, příp. Nejvyšší správní soud i přesto, že nastala po vydání žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu, případně po vydání kasační stížnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu“ (rozsudek č. j. 5 Azs 89/2022-24 ze dne 14. 4. 2022), a také uváděl, že bezpečnostní situace na Ukrajině představuje překážku vycestování státního příslušníka Ukrajiny do vlasti (rozsudek ze dne 7. 9. 2023, č. j. 9 Azs 126/2023-35). Závěr, že bezpečnostní situace na Ukrajině představuje překážku vycestování aproboval Nejvyšší správní soud i v dalších rozhodnutích, z těch novějších se např. jedná o rozsudek ze dne 20. 11. 2024, č. j. 2 Azs 128/2024-21 či usnesení ze dne 27. 5. 2026, č. j. 1 Azs 39/2026-23.

29. Krajský soud upozorňuje, že správní orgán je povinen se v řízení o zajištění cizince možnými překážkami vyhoštění, vydání nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy zabývat v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. „*Správní orgán rozhodující o zajištění je povinen učinit určitou autonomní úvahu ohledně možné realizace vyhoštění, byť se má jednat o úvahu předběžnou*“ (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 9. 2025, č.j. 4 A 41/2025-22).
30. Podmínka tzv. reálného předpokladu dosažení účelu zajištění přitom vyplývá taktéž ze zákazu svévolného zbavení či omezení svobody [viz čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, čl. 6 Listiny základních práv Evropské unie, či čl. 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod]. Aby byl zásah do osobní svobody cizince přípustný, musí mimo jiné sledovat vymezený účel. Správní orgán je proto při rozhodování o zajištění cizince povinen předběžně posoudit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné, jsou-li mu překážky vycestování v době rozhodování o zajištění cizince známy nebo vyšly najevo, a k těmto překážkám se vyjádřit (viz rozsudek NSS ze dne 15. 4. 2009, čj. 1 As 12/2009-61, č. 1850/2009 Sb. NSS, usnesení rozšířeného senátu čj. 7 As 79/2010-150, či rozsudek NSS ze dne 9. 8. 2021, č. j. 10 Azs 41/2021-29, bod 7). Pokud je odpověď na shora uvedenou otázku záporná, nelze o zajištění cizince rozhodnout (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). V řízení o zajištění cizince není nutné postavit najisto, že vyhoštění cizince bude skutečně realizováno, postačí, že správní orgán tuto otázku zahrne do svých úvah v rámci posouzení konkrétního případu zajištění. Vzhledem k výjimečné povaze institutu zajištění je povinností žalovaného věc posoudit individualizovaně, což se v napadeném rozhodnutí nestalo.
31. Přestože se v případě žalobce jedná o příslušníka země, o které je všeobecně známo, že zde panuje ozbrojený konflikt, z napadeného rozhodnutí to není nikterak seznatelné, ačkoli na to žalobce v průběhu správního řízení upozorňoval. Žalovaný se možností vycestování žalobce do vlasti v napadeném rozhodnutí vůbec nezabýval, nezabýval se ani samotnou intenzitou ozbrojeného konfliktu v Charkovské oblasti, tedy tím, zda, v jaké míře, jakým způsobem, jak často dochází k bojům či útokům v oblasti pobytu žalobce. Uvedené posouzení je přitom při zajištění z důvodu uvedeného v § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stěžejní.
32. Jelikož úvahy žalovaného vztahující se k možnosti vycestování žalobce na Ukrajinu a posouzení bezpečnostní situace v konkrétní oblasti země v napadeném rozhodnutí zcela Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

absentují, napadené rozhodnutí je v tomto ohledu nepřezkoumatelné. Pokud by snad měl žalovaný za to, že disponuje podklady, ze kterých by takové skutečnosti vyplývaly, měl je podrobně vyjavit v napadeném rozhodnutí.

33. Krajský soud shledal důvodnou i námitku žalobce vztahující se ke stanovení doby trvání zajištění, jak ji žalovaný vymezil na str. 7 napadeného rozhodnutí, kdy uvedl, že od podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 3. 2026 nezbyvá z maximální délky soudního řízení již žádný den, avšak soud přes svou zákonem stanovenou povinnost dle ustanovení § 32. odst. 6 zákona o azylu stále nerozhodl, a tak žalovanému nezbylo než prodloužit dobu zajištění o 32 dnů, tedy do maximální možné délky 180 dnů.
34. Dle ust. § 32 odst. 6 *je-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany zajištěn podle tohoto zákona nebo podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, nebo jde-li o žalobu proti rozhodnutí o zastavení řízení podle § 25 písm. i) z důvodu uvedeného v § 10a odst. 1 písm. b), krajský soud podanou žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany projedná a rozhodne věc přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy podaná žaloba bude prostá vad a bude mít všechny náležitosti. Je-li podána kasační stížnost, Nejvyšší správní soud projedná a rozhodne věc přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději do 60 dnů ode dne, kdy podaná kasační stížnost bude prostá vad a bude mít všechny náležitosti.*
35. Předně krajský soud uvádí, že žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí jako den podání žaloby žalobcem uvádí den 2. 3. 2026, to je však v rozporu se skutečností. Žaloba žalobce proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany byla na podatelnu Krajského soudu Ostrava podána dne 12. 3. 2026. S ohledem na uvedené tak poslední den lhůty pro rozhodnutí soudu v souladu s § 32 odst. 6 zákona o azylu připadal na den 11. 5. 2026, tj. v době vydání napadeného rozhodnutí (7. 5. 2026) zbývalo do konce lhůty pro rozhodnutí soudu ještě 5 dnů. Závěr žalovaného o určení doby trvání zajištění tak nemá oporu ve skutkovém stavu a je nepřezkoumatelný.
36. Za uvedeného stavu je tedy nutno považovat napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné v otázce posouzení možnosti vycestování a stanovení doby trvání zajištění žalobce.
37. S ohledem na uvedené závěry se krajský soud z povahy věci již nezabýval žalobní námitkou vztahující se k možnostem uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.
38. Krajský soud pro úplnost dodává, že ve výroku tohoto rozsudku současně nevyslovil, že se žalovanému věc vrací k dalšímu řízení. Vychází z právního názoru vysloveného v rozsudku NSS ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, č. 2757/2013 Sb. NSS, dle něhož „*po zrušení rozhodnutí žalovaného o zajištění stěžovatele je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno (...). Je-li tedy tento úkon ve formě rozhodnutí zrušen, neznamená to současně, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci, která je značně specifická a vyžaduje urychlené vyřízení, znamená ukončení řízení před správním orgánem, aniž by se tím, jakkoliv zasahovalo do jeho pravomoci, která byla vyčerpána vydáním původního rozhodnutí.*“ Citovaný právní názor je použitelný i na právě řešenou věc, a krajský soud nemá důvod postupovat v souzené věci jinak.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

39. Jelikož se žalovaný v napadeném rozhodnutí nezabýval konkrétními okolnostmi případu, krajský soud zrušil napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
40. O návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě soud samostatně nerozhodoval, neboť po učinění nezbytných procesních úkonů rozhodl ve věci samé.
41. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. krajský soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť buď byl žalobce ve věci úspěšný, z obsahu spisu vyplývá, že mu s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

Ostrava 3. června 2026

JUDr. Lucie Gavendová
samosoudkyně